

VOLTAIRE DESPRE CAMPANIA DE LA PRUT (1711)

Vasile Calestru

În Evul Mediu, ținutul Fălciu, parte a Moldovei deși era unul din cele mai mici ținuturi ca suprafață și populație, totuși interesul cel mai mare îl reprezenta acest ținut din punct de vedere strategic.

Situat la extremitatea estică a țării, pe linia de demarcație a apelor, dintre care unele se varsă în bazinul Prutului, iar altele în cel al Siretului, lipsit de o arteră mare de comunicație, ținutul Fălciu era și unul din cele mai izolate.

Vecin cu Bugeagul, el reprezenta o stavilă puternică împotriva tătarilor. În acest ținut, dincolo de Prut, erau vestiții codri ai Tigheciului, stăpâniți de renumiții Codreni, care formau o "republică" militară și care se bucurau de privilegii din partea Domniei, fiind apărătorii țării din această parte a țării.

La sfârșitul secolului XVIII-lea și începutul secolului al XIX-lea, în economia ținutului Fălciu și a orașului Huși se produce o înviorare, deși după anexarea Basarabiei de către Rusia (1812) nu se poate vorbi de o dezvoltare normală. Legăturile economice cu principalele centre din Basarabia (Chișinău, Leova, Hâncești, Cahul etc) au fost întrerupte, iar podul de la Albița (pe Prut) și-a încetat activitatea.

Evenimentele importante au loc pe plan internațional, la începutul secolului al XVIII-lea. Se afirmă tot mai mult Rusia, care stimulată de victoriile obținute împotriva Franței (1812), va urmări cu consecvență înlăturarea definitivă a controlului otoman asupra Țărilor Române.

Dimitrie Cantemir, noul domnitor al Moldovei (1710-1711), "cel crescut între cărți înțelepte și oameni cuminiți" (Nicolae Iorga), care își avea obârșia în aceste locuri¹ și care a fost ostatic la Istanbul, a înțeles foarte bine că Poarta Otomană trecea printr-o criză care se agrava; de aceea el se va orienta către o alianță cu Rusia, sperând să elibereze țara de dominația otomană cu sprijinul țarului Petru I.

Prin tratatul de la Luck (sau Luțk) -13 aprilie 1711-D. Cantemir și Petru I deveneau aliați. Acordul stabilea hotarele Moldovei între Dunăre și Mare, respectarea autonomiei și integritatea teritorială, iar Domnia devenea ereditară în familia Domnului. Totodată Rusia se obliga să acorde sprijin militar oastei moldovene în campania antiotomană.

Voltaire, marele gânditor francez al secolului al XVIII-lea, a fost atras de cele două personalități istorice, Dimitrie Cantemir și țarul Petru I, cunoscute pe plan european.

În cele ce urmează, vă prezentăm Campania de la Prut (1711), descrisă de de Voltaire²